

ಸ್ವತಿವನ: 'ಸಿದ್ದಗಂಗಾ' ನವನವೀನ

ತ್ರಿವಿಧ ದಾಸೋಹಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದಗಂಗಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ. ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ಬರುವುದೇ 'ನಡೆದಾಡುವ ದೇವರು' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದ ಲಿಂಗೈಕ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ. ಶ್ರೀಗಳ ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ಅವರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಚಿರಸ್ಮಾಯಿಯಾಗಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಸಿದ್ದಗಂಗಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ 'ಸ್ವತಿವನ' ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ.

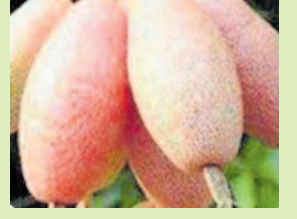
ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತಿರುವ ಸುಮಾರು 15 ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಶಿವಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಜೀವನದ ಕೆಲ ಮುಖ್ಯ ಯಶೋಗಾಥೆಗಳನ್ನು ಸುಂದರವಾದ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದೇ ಈ ಸ್ವತಿವನ ಯೋಜನೆ. ಯೋಜನೆಯಡಿ ರಚಿಸಿದ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಶ್ರೀಗಳಂತೆಯೇ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಭಿನ್ನ ಮತ್ತು ಅಪೂರ್ವ ಅನುಭವ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆಗೂ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣುಂಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಸುರು ಗಿಡ ಮರಗಳ ನಡುವೆ ನೈಜ ವರ್ಣ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಣ್ಣು, ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಲಾಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಜೀವ ತುಂಬಲಾಗಿದೆ. ದಿವಂಗತ ಡಾ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಹಾಗೂ ಶಿವಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕೂತು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೂ ಜಿಂಕೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಗಳು ಹಣ್ಣು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಕಲಾಕೃತಿಗಳಂತೂ ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಿವೆ.

—ಆರ್. ವೀರೇಶ್ ಕುಮಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಹುಳಿ-ಸಿಹಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಹುಲಿಗೆ ಹಣ್ಣು

ಇದು ಹುಲಿಗೆ ಹಣ್ಣು. ಮಲೆನಾಡಿನ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತಹ ರುಚಿಯಾದ ಹಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ಕಾಯಿಯಿರುವಾಗ ಹಸುರು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿರುವ ಇದು, ಹಣ್ಣಾದಾಗ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣ್ಣಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ಪುಡಿಯ ಲೇಪನದಂತೆ ಇರುವುದನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಅಥವಾ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಉಜ್ಜಿ ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಬಹುದು. ರುಚಿಯೂ ಸಹ ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣನ್ನೇ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಹುಳಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಸಿಹಿಯಾಗಿರುವ ಈ ಹಣ್ಣು ಎಷ್ಟು ತಿಂದರೂ ತಿನ್ನಬೇಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

—ಜಯಂತಿ ರಾಘವೇಂದ್ರ,
ಆಗುಂಜೆ

ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುವ ಎಲೆ

ಯಾವುದಾದರೂ ಗಿಡದ ಎಲೆಯನ್ನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆಯೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹುತೇಕರು ಎಲೆ ಬಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲೊಂದು ಗಿಡದ ಎಲೆಯನ್ನು ಪುಸ್ತಕದ ಮಧ್ಯೆ ಇಟ್ಟರೆ ಅದು ಒಂದು ವಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ನೆಟ್ಟರೆ ಗಿಡವಾಗಿ ಮೇಲೇಳುತ್ತದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಹಾಳೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುವ ಈ ಸಸ್ಯದ ಹೆಸರು ಕಾಡು ಬಸಳೆ. ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದ ನದಿಗಳ ಬಳಿ, ಕಾಡಿನಂಚಿನಲ್ಲಿ ಈ ಗಿಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. 3-4 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಸರಾಸರಿ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಗಿಡದ ಎಲೆಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಮಕ್ಕಳು ಪುಸ್ತಕದ ಹಾಳೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಇಟ್ಟು ಅದು ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದಾಗ ಸಂಭ್ರಮಿಸುವುದು ಇದೆ. ಈ ಗಿಡ ಔಷಧಿಯ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಗುಲಾಬಿ ಹಾಗೂ ಹಸುರು ಮಿಶ್ರಿತ ಬಣ್ಣದ ಗಾಳಿ ಬಲೂನು ರೀತಿಯ ವಿಸ್ತಾರದ ಹೂಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಈ ಹೂಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿದಾಗ ಬರುವ ಪಟ್ ಎನ್ನುವ ಸದ್ದು ಕೇಳಿ ಮಿಷಿ ಪಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಈಗಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

—ಅರುಣ್ ಕಿಲ್ಲೂರು

